

Tax & International Advisory

No : 2020-66

Tarih : 15 Haziran 2020

Konu : Haftalık Özet Mali/Vergisel Düzenlemeler (Haziran-2.Hafta)

Haziran ayının ikinci haftası içinde gerçekleşen önemli mali konuları vergi, sosyal güvenlik ve diğer mevzuat değişikliklerini başlıklar altında özet olarak sizlerin dikkatinize sunmak isteriz.

Salgının durgunlaşma aşamasında iş dünyasına, çalışanlara ve tüm kesimlere destek amacıyla elde ettiğimiz bilgileri spesifik konu bazında [Covid-19](#) web sayfamızdan izleyebilirsiniz.

Bu kapsamda güncel gelişmeleri konusunun birebir uzmanlarıyla beraber ayrı birer bülten olarak sizlerin bilgisine sunmaya gayret ediyoruz.

Bültenlerimizden faydalandığınızı ve keyif aldığınızı umuyor saygılar sunuyoruz.

Şimdi haziran ayının ikinci haftasının gelişmelerine ana konu başlıkları itibariyle bakalım:

Vergi ve SGK

- **Yeni Torba Kanun:** Covid-19 dahil pek çok kolaylaştırıcı düzenlemeyi de içeren Torba Kanun (Esas No: 2/2945) Teklifi TBMM’de görüşülmektedir.
 - Daha önce 7244 sayılı Kanun’un yasalaşması sırasında Meclis’te görüşülemeyen, bankacılık, faktöring, finansal kiralama, banka kartları, elektronik haberleşme hizmetlerinin sunumu ve sözleşme bağitlanması sırasında ıslak imza şartını kaldıran uzaktan veya mesafeli sözleşme kolaylığına izin veren düzenlemeler ilgili Kanunlarda yerini alacaktır.
 - Ayrıca, Yasa ile 2020’de olan depremlere yönelik afetzedelere yardım edilebilmesini öngören düzenlemeler, 3201 sayılı Kanun kapsamında aylık alan vatandaşların aylıkları kesilmeksizin part-time (yarı zamanlı) çalışabilmelerine imkân sağlanması, çek bedellerine ilişkin ödeme yapma zorunluluğu olan 3 aylık sürenin 1 yıla çıkarılması, KİT’lerde (kamu iktisadi teşebbüsleri) iç kontrol sisteminin kurulması vb. düzenlemeler yer almaktadır.
 - Yasa Teklifinin TBMM sürecini ayrıca sizlerle paylaşıyor olacağız.
- Ayrıca çalışma mevzuatı ile ilgili olarak kısa çalışma ödeneği uygulamasının belli sektörler için uzatılması, ilave çalışan istihdamında yeni bir teşvik verilmesi, fesih yasağının 3 ay daha uzatılması, bu süre boyunca işverenlere sağlanan tek taraflı ücretsiz izne çıkarmanın devam etmesi, tamamlayıcı emeklilikle ilgili yeni bir düzenlemenin yapılması beklenmektedir.
- SGK, mücbir sebep kapsamında yer alan mükelleflerin sosyal güvenlik primlerinin ödenmesi konusunda Gelir İdaresi Başkanlığının uygulamasına paralel olarak bir Genelge çıkarmıştır.
 - 8 Haziran tarihinde duyurulan Genelgeye göre 65 yaş üstündeki işverenler 3 aylık primlerini **16 Haziran tarihine** kadar ödeyeceklerdir.

Tax & International Advisory

- **Gelir İdaresi Başkanlığı'nın** 02.06.2020 tarihli duyurusu ile de mücbir sebep hali kapsamındaki 65 yaş ve üstünde olan bazı mükellefler tarafından sokağa çıkma kısıtlamasının kaldırılmasına bağlı olarak yerine getirilmesi gereken beyan ve ödeme yükümlülükleri yeniden belirlenmişti. Buna ilişkin ayrıntıları [2020-64](#) numaralı bültenimizden ulaşabilirsiniz.
- **MLI-Çok Taraflı Vergi Anlaşmalarının Uyumu:** Türkiye'nin de taraf olduğu Uluslararası Vergi Anlaşmalarının otomatik uyum mekanizmasını öngören çok taraflı uyum anlaşması (MLI-Multilateral Legal Instrument) yasalaşması için TBMM'ye yasa teklifi olarak sunulmuştur.
 - Teklif (2/2935 sayılı) ile; taraf ülkeler bakımından çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarının özüne dokunmadan bu anlaşmalarda Hazine gelirlerinin azalmasına neden olmayacak değişikliklerin yapılmasını ve söz konusu anlaşmaların uluslararası standartlara uyumlu hâle getirilmesini amaçlayan Sözleşme'nin bildirim ve çekincelerle birlikte onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir.

Teşvik & Ar-Ge

- **İhtisas Serbest Bölgelerinde Sağlanacak Destekler belirlenmiştir.**
 - 8 Haziran tarih ve 2535 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 444 ve 450.nci maddeleri ve 2976 sayılı Kanun gereğince söz konusu Karar yürürlüğe konulmuştur.
 - Aşağıda yer alan bilgi kutusunda görülen tüm desteklere ilaveten Karar ile yeni destek ve teşvik unsurları tanımlanmıştır.
- Kararname ile ihtisas serbest bölgesinde faaliyet gösteren kullanıcıların bu alandaki faaliyetleri için istihdam ettikleri en fazla 10 (on) nitelikli personelin aylık brüt ücretleri, %50 oranında ve personel başına yıllık en fazla 15.000 ABD doları, bu alanlarda kiraladıkları arazi ve binalara ilişkin kira harcamaları, %50 oranında ve yıllık en fazla 75.000 ABD doları, desteklenir.
- Ayrıca Bölge işleticilerinin, Yatırım safhasında taahhüt ettikleri sabit Yatırım tutarının %50'sini geçmemek kaydıyla, bir defada kullandıkları azami 10 yıl vadeli ve 10 milyon ABD dolarına kadar olan Yatırım kredilerinin, faiz veya kâr payı giderleri %50 oranında desteklenecektir.
- Bu destekler Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan (DFİF) karşılanacaktır.
- Desteklerden en fazla 5 yıl süresince yararlanılabilecektir.
- Desteklerden yararlanabilme kriterleri Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının görüşü alınarak Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenecektir.
- Kullanıcılar veya bölge işleticileri aynı faaliyet için diğer destek programlarından faydalanmaları halinde, bu Karar kapsamındaki desteklerden faydalandırılmazlar.

Yasal Dayanak:

Kararnamenin 444/2.nci maddesine göre “kalkınma planı ve programlarına uygun olarak ihracatın teşviki ve döviz gelirlerinin artırılması maksadıyla ihracatın kalkınma planı ve yıllık programlar dairesinde geliştirilmesi ve düzenlenmesi için alınması gerekli tedbirler Cumhurbaşkanınca belirlenir.”

Tax & International Advisory

Dayanak madde olan Kararname 450.nci madde ise Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğünün görev ve yetkilerini saymaktadır.

Dayanak olan diğer Kanun ise 2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanundur. Dış ticaretin, ülke ekonomisinin yararına düzenlenmesini sağlamak amacıyla ithalat, ihracat ve diğer dış ticaret işlemleri üzerine vergi ve benzeri yükümlülükler dışında ek mali yükümlülükler konulması ve kaldırılması, bu yükümlülüklerle ilişkin esasların tespit edilmesi ve oluşan fonların kullanılması bu Kanun hükümlerine göre yürütülür.

Serbest Bölgelerin Avantajları:

Yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, uluslararası ticareti geliştirmek amacıyla kurulmuş, ülkenin siyasi sınırları içerisinde olmakla beraber, gümrük sınırları dışında konumlandırılan, vergi, tarife, kota gibi olağan ticaret engellerinin ortadan kaldırıldığı, bürokratik şartların azaltıldığı, sınai ve ticari faaliyetler için geniş teşvik ve avantajların sunulduğu özel ekonomi bölgesidir.

- Ülkenin siyasi sınırları içinde olmakla beraber gümrük bölgesi dışında sayılan,
- Ülkede geçerli ticari, mali ve iktisadi alanlara ilişkin hukuki ve idari düzenlemelerin uygulanmadığı,
- Sınai ve ticari faaliyetler için daha geniş teşviklerin tanındığı,
- Fiziki olarak ülkenin diğer kısımlarından ayrılan yerlerdir.

Türkiye’ de kurulu 19 serbest bölgede; doğrudan 65.000 kişi, dolaylı olarak da 150.000 kişinin üzerinde istihdam sağlanmaktadır.

Serbest bölgelerde hali hazırda yararlanılabilen destekler şunlardır:

- Gümrük vergisi ve aynı tür diğer vergilerden %100 muafiyet.
- İmalat şirketleri için kurumlar vergisinden %100 muafiyet.
- KDV ve özel tüketim vergisinden %100 muafiyet.
- Düzenlenecek evraklara uygulanan damga vergisinden %100 muafiyet.
- Emlak vergisinden %100 muafiyet.
- Tamamı yurt dışına olmak kaydıyla Serbest Bölgelerden verilecek belirli lojistik hizmetlere %100 gelir ve kurumlar vergisi istisnası.
- Çalışan maaşı üzerinden alınan gelir vergisinden %100 muafiyet (serbest bölgelerde ürettiği ürünlerin FOB bedelinin en az %85’ini ihraç eden şirketler için).
- Mallar süre sınırlaması olmaksızın serbest bölgelerde tutulabilmektedir.
- Şirketler, serbest bölgelerden elde edilen kârı hiçbir sınırlama olmaksızın yurt dışına ya da Türkiye’ye serbestçe aktarabilmektedir.
- Mülk alım-satımında tapu harcından muafiyet.
- İnşaat, proje, iskân, izin ve onay süreçlerinde KDV muafiyeti.
- KDV ve diğer vergilerden muaf hazır altyapı.

- **TEYDEP Projelerine Ek Süre:** TÜBİTAK, Korona virüs (COVID-19) salgını nedeniyle alınan tedbirler kapsamında Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı tarafından yürütülen tüm destek programları için mücbir sebep nedeniyle aşağıda belirtilen şartlarda en fazla üç (3) aya kadar ek süre verilmesini uygun bulmuştur.

Tax & International Advisory

- Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) ölçeğindeki kuruluşların başvuru yapabilecekleri **1501-Sanayi Ar-Ge Destek Programı** ve **1507-KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı** 2020 yılı 2. Çağrısı açılıyor.
 - 1 Temmuz 2020 itibariyle başvuru başlayacak ve KOBİ'lerin %75 oranında destekleneceği program kapsamında, çağrılar ile firmaların proje esaslı araştırma-teknoloji geliştirme ve yenilikçilik faaliyetlerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır.
- **İşlenmiş su ürünlerine ilişkin 2020/17 sayılı Tebliğ yayımlanmıştır.**
 - 2572 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenen kapsamda su ürünleri yetiştiriciliği yapanlara yönelik olarak işlenmiş su ürünleri desteğine ilişkin usuller düzenlenmiştir.
 - Bu desteklerden Su Ürünleri Bilgi Sistemine kayıtlı yetiştiricilerin iç tüketim amacıyla ürettikleri işlenmiş su ürünleri için yararlanabilecektir.
 - Desteğe tabi türler; Türk somonu, alabalıklar, çipura, levrek, sazan, granyöz (sarıağız) ve tilapyadır.
 - Bir işletme en fazla 100.000 kg için destekten faydalanabilir.
 - Tebliğde çok ayrıntılı bir şekilde, desteklerden yararlanma esasları, müracaat için sunulacak belgeler, Tarım Bakanlığı taşra teşkilatı tarafından yapılacak işlemler, teşviklerden yapılacak %1'lik Merkez Birlik payı kesintisi, problemlerin çözümünde yetki ve denetim, haksız ödeme durumunda uygulanacak yaptırımlar ve kaynak aktarımı ve ödemelerin hacedilmeyeceği hususları düzenlenmektedir.

Finans & Para

- TCMB avans ve reeskont faiz oranlarını indirmiştir.
 - **TCMB İskonto ve Avans Faiz Oranları:** 13 Haziran 2020 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan Tebliğ ile iskonto faizinde %9, avans işlemlerinde ise %10 olarak yeniden belirlenmiştir.
 - En son 21 Aralık 2019 tarih ve 30985 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan TCMB Tebliğiyle, vadesine en çok 3 ay kalan senetler karşılığında yapılacak reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı yıllık yüzde 12,75, avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranı ise yıllık yüzde 13,75 olarak tespit edilmişti.
 - Reeskont ve avans oranları hakkında daha detaylı bilgi için TCMB web sayfasını ziyaret edebilirsiniz.
<https://tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Temel+Faaliyetler/Para+Politikasi/Reeskont+ve+Avans+Faiz+Oranlari>
 - Bu oranlar aynı zamanda Vergi Usul Kanunu'nda reeskont işlemlerinde kullanılan oranlardır.
 - Alacak ve borç senetlerinin reeskont işlemine tabi tutulmasında, TCMB tarafından kısa vadeli avans işlemleri için belirlenen faiz oranının dikkate alınacağı belirlenmiştir.
 - Ayrıca 2013 tarih ve 64 numaralı VUK Sirkülerine göre, vadeli çekler de reeskont uygulamasından yararlanabilmektedir.

Tax & International Advisory

- 2645 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile **kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarının Devlet Malzeme Ofisi (DMO) tarafından** karşılanması kararlaştırılmıştır.
 - 10 Haziran tarihli Resmî Gazetede yayımlanan Kararname ile belirlenen kamu kurum ve kuruluşlarının DMO ana statüsünde sayılan mal ve hizmetlerden, Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenerek ilan edilecek olanların DMO aracılığıyla temin edilmesi zorunlu hale getirilmiştir.
 - DMO'nun 2019 tarihli Ana Statüsüne göre amacı, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan ya da kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyacı olan mal ve hizmetlerin kamu yararı gözetilerek, **kamu kaynaklarının etkin ve verimli** biçimde kullanılması, savurganlığın önlenmesi, faaliyet alanına giren ihtiyaç konusu malzemenin **standart ve kalitesinin** azami ölçüde sağlanması, şeffaflık, rekabet, hesap verebilirlik prensipleri doğrultusunda iç ve dış piyasadan tedarik edilmesi ve dağıtım için kamu kurum ve kuruluşları adına **merkezi satın alma işlevini** yürütmek üzere, satın almak veya alıcı kurum ve kuruluşlar ile üretici veya satıcıları buluşturmak suretiyle ihtiyaçlarının teminini sağlamaktır.
- **TCMB Sistemik Veri Girişine haftalık bildirim yükümlülüğü getirilmiştir.**
 - TCMB tarafından yapılan düzenleme içinde çok fazla uygulama, dayanak ve kapsam sorunu barındırıyor ve yükümlüler açısından zorluk yaratsa da söz konusu yükümlülerin **her hafta Salı Günü** bu yükümlülüklerini yerine getirmesi gerekmektedir.
 - Sistemik Risk Veri Takip Sistemi (SRVTS); Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi'nin koordinasyonunda, firmaların döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerini takip etmek amacıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) bünyesinde oluşturulan bir veri tabanıdır.
 - Sistem kapsamındaki yükümlü firmalar, finansal raporlama çerçevesine uygun olarak hazırlanan verileri, veri formunu kullanmak suretiyle üç aylık bilanço dönemlerini takip eden belirli tarihler arasında SRVTS'ye giriş yaparak bildirmektedirler. Girişi yapılan veriler, yetkili bağımsız denetim kuruluşu veya bağımsız denetçi tarafından kontrol edilmekte ve onaylanmaktadır.
 - Yurt içinden ve yurt dışından sağlanan yabancı para nakdi krediler ile döviz endeksli kredilerinin toplamı, Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile belirlenen limitler dâhilinde olan firmalar, [tcmbveri.gov.tr](https://www.tcmbveri.gov.tr) adresi üzerinden sistem tanımlamalarını ve giriş işlemlerini gerçekleştirmektedir.
 - Yönetmeliğin 5nci maddesine göre limit 15 milyon USD olarak belirlenmiştir. Ayrıca Yönetmelikte 3 aylık raporlama, 60 gün içinde bir denetçi ile denetim sözleşmesi yapma, yükümlülüğün kapsamı ve bildirim şekli, TCMB tarafından yapılacak olan doğruluk denetimi, sistemin işleyişi, söz konusu bilgilerin korunması ve uymayanlara yönelik yaptırımlar düzenlenmiştir.
 - Form, sıkça sorulan sorular, ilgili mevzuat ve tüm detaylara [https://www.tcmbveri.gov.tr/](https://www.tcmbveri.gov.tr) sayfasından ulaşılabilen olup 15 milyon USD ve üzeri kredisi olan firmaların bu düzenlemeyi hassasiyetle takip etmelerini tavsiye ederiz.
- **Tek Hazine Hesabı Sisteminin kapsamı genişletilmiştir.**
 - 2018 tarihli 17 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulmuş olan Karar ile kapsam dışı olan Spor Toto vb. bazı kurumlar da bu kapsama dahil edilmiştir.

Tax & International Advisory

- Buna göre genel bütçe kapsamındaki kamu idareleriyle bazı fonlar ve bunların döner sermayelerinin mali kaynakları, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Tek Hazine Kurumlar Hesabı kapsamında değerlendirilmektedir. Temel amaç, kamu finans kaynaklarının daha **etkin, ekonomik ve verimli** bir şekilde kullanılabilmesidir.
- Sistemin işleyişine ilişkin detaylı bilgilere bu konunun duayeni eski Hazine Müsteşarı sayın Mahfi Eğilmez'in web sayfasından ulaşabilirsiniz.
- <http://www.mahfiegilmez.com/2018/08/tek-hazine-hesab-degisti.html>

Ertelemeler ve Kolaylaştırıcı Mevzuat

Covid-19 kapsamında yükümlülük ve ödevlerle ilgili kolaylaştırıcı ve düzenleyici önlemler aşağıda özetlenmiştir:

- Elektrik ve Doğalgaz Tüketim Bedellerinin Ertelenmesi ve gecikme tutarlarının Devlet tarafından karşılanmasına ilişkin açıklayıcı Yönetmelik yayımlanmıştır.
 - Yönetmelik 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.
 - Umumi Afet Kanunu Ek madde 13 kapsamında en fazla 1yıla kadar yapılabilecek erteleme nedeniyle, ilgili dönemlere ait gecikme zammı tutarını aşmamak üzere gecikmeden kaynaklanan maliyetler Enerji Bakanlığı tarafından ödenecektir.
 - Söz konusu düzenleme 25/3/2020-7226/2 md ile mevzuata giren bir Covid-19 önlem uygulamasıdır.
- Muhtasar ve hizmet prim beyannamesi Temmuz 2020'de yürürlüğe girecek olup herhangi bir erteleme olmamıştır. Uygulama hali hazırda 4+3 toplam 7 ilde devam etmektedir. Tekrar bir erteleme yapılmazsa tüm ülke için uygulama 1 Temmuz 2020 tarihi itibariyle başlayacaktır.
- E-irsaliye uygulaması şartları sağlayan mükellefler için Temmuz 2020'de yürürlüğe girecektir. e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan ve 2018 yılı veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı 25 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler 01/07/2020 Tarihinden itibaren e-İrsaliye kullanacaklardır.
- Erteleme gelmezse, az tehlikeli sınıfta yer alıp 50'den az çalışanı olan işyerlerinde İSG uzmanı ve işyeri hekimi zorunluluğu Temmuz 2020'de yürürlüğe girecektir.
- **Devlet Katkılı Çeyiz Hesabına ilişkin ödeme kolaylığı sağlanmıştır.** Daha önce de aynı şekilde devlet katkılı konut hesabı ödemelerinde kolaylık sağlanmıştı.
 - Yapılan Yönetmelik değişikliği ile, 30 Eylül 2020 tarihine kadar, düzenli ödeme yapamama imkânı, aylık ödeme planını seçen katılımcılar için bir dönem içerisinde en fazla 6 defa, üç aylık ödeme planının seçen katılımcılar için bir dönem içerisinde en fazla 2 defa uygulanır.
 - 2015/8302 sayılı söz konusu ana Yönetmelik ile Türk Vatandaşları için Çeyiz hesabı bankaların yurtiçi şubelerinde Türk Lirası cinsinden mevduat hesabı veya katılım fonu olarak açılabilir. Çeyiz hesabı ortak hesap olarak açılmaz. Katılımcı, çeyiz hesabının açılış tarihinde, bir defaya mahsus olmak üzere, hesabına belirtilen üst sınırı aşan bir tutar yatırabilir.

Tax & International Advisory

- Çeyiz hesabına Devlet katkı olarak birikim süresine göre artan oranlı bir şekilde, %10, %15 veya %20 katkı yapmaktadır.
- **Kırsal Kalkınma Desteklerinde süreler uzatılmıştır.**
 - Yatırım projelerinin fiziki olarak tamamlanma son tarihi daha önce 28 Mayıs 2020 tarihine uzatılmışken bu değişiklikle son tarih 28/8/2020 olmuştur. Bu tarih itibarıyla fiziki olarak tamamlanamayan projeler, yatırımcıların talebi ve il müdürlüğünün uygun görmesi halinde kendi kaynakları ile doksan günü aşmamak üzere verilecek süre içinde fiziki gerçekleşmesi tamamlanır.
 - 28/8/2020 tarihinde veya ek süre sonunda fiziki gerçekleştirmeleri tamamlanmış olan ancak yasal izinlerini alamamış yatırımlar için ise yatırımcının başvurması halinde doksan günü aşmamak üzere yasal izinleri alabilmesi için süre verilir.
 - Bu düzenleme normalde **kırsal alanda gelir düzeyinin yükseltilmesi**, tarımsal üretim ve tarıma dayalı sanayi entegrasyonunun sağlanması için küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi, **tarımsal pazarlama altyapısının geliştirilmesi**, gıda güvenliğinin güçlendirilmesi, kırsal alanda alternatif gelir kaynaklarının oluşturulması, kırsal ekonomik altyapının güçlendirilmesi, tarımsal faaliyetler için geliştirilen yeni teknolojilerin üreticiler tarafından kullanımının yaygınlaştırılması, yürütülmekte olan kırsal kalkınma çalışmalarının etkinliklerinin artırılması ve kırsal toplumda yerel kalkınma kapasitesinin oluşturulmasına katkı sağlamak için yeni teknoloji içeren yatırımların desteklenmesine yöneliktir.

Dış Ticaret & Gümrük

- Uluslararası ticaret, teoride her ülkenin kendi kıt kaynaklarını en verimli şekilde değerlendirip ulusların mukayeseli üstünlüklerine dayalı olarak üretim & satış yapmalarını ve uzmanlaşmalarını gerektirmektedir. Uluslararası kapitalizm ve ekonominin temel önermesi olan bu düzen Covid-19 süresince ciddi biçimde sarsıntıya uğramış ve çoğu ülke yaşamsal reflekslerle dışa kapanmıştır.
- **İhracı yasak ve ihracı kayda bağlı mallar** ve ön izne bağlı mallarla ilgili Tebliğde değişiklik yapılarak İhracat Genel Müdürlüğüne yeni yetkiler verilmiştir.
 - 2020/11 no.lu İhracat Tebliği ile İhracat Genel Müdürlüğüne bu Tebliğin uygulanmasıyla ilgili olarak muafiyet ve gerekli istisnalar tanımlama, talimatlar verme, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırma konusunda izinler vermeye yetki verilmiştir.
 - Örnek olarak, tütün tohumu ve fidesi, hint keneviri, ceviz, dut ve kiraz gibi ağaçların kütüğü, zeytin, asma ve incir fidanları ihracı yasak ürünlerdendir.
 - Afyon ve haşhaş kellesi, Ankara Tiftik keçisi, yarış atları, veteriner ilaçları, şeker ve orman ağacı tohumları izne kayda bağlı olarak ihraç edilebilmektedir.
 - Bu kapsamda en son yapılan değişiklikle (2020/8 İhracat Tebliği) ihracı yasak ve ön izne bağlı mallar listesinin 33-40 no.lu satırları yürürlükten kaldırılmıştı. Mart 2020'de bu listeye iki ayrı ürün grubu eklenmişti. 26 Mart 2020 tarihinde ihracı yasak ve ön izne bağlı mallar listesine eklenen ventilatör, yoğun bakım üniteleri, entübasyon tüpleri gibi ürünler bu liste kapsamında çıkarılmıştır.
 - Ayrıca 2020/9 sayılı İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğin 35-38 no.lu satırları yürürlükten kaldırılmıştı.

Tax & International Advisory

- 35- Etil Alkol 36- Kolonya 37- Dezenfektan 38- Hidrojen Peroksit
- Bu satırlarda yer alan ürünler 2020/5 numaralı Tebliğ ile (18 Mart 2020 tarihinde Resmî Gazetede yayımlanan) kayda alınmıştır.
- Uygulama olarak İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ kapsamındaki malların ihracından önce gümrük beyannamelerinin İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince kayda alınması gerekmektedir.

Diğer Mevzuat

- **Rekabet Kanunu'nda** önemli değişiklikler öngören Yasa Teklifinin TBMM Genel Kurulda görüşülmesi beklenmektedir.
 - 23 yıllık uygulama zarfında edinilen deneyim ve bilgi birikimi ve gelişmeler, 4054 sayılı Kanunun bazı hükümlerinin değiştirilmesi ihtiyacını doğurmuştur. Ayrıca mehz Avrupa Birliği rekabet hukukunda da önemli gelişmeler yaşanmıştır. Hem rekabet hukukunda çağdaş düzeyin yakalanması, hem de Rekabet Kurumunun piyasaların ihtiyacını daha iyi karşılayabileceği gerekli yapıya ve vasıtalara kavuşturularak daha aktif ve dinamik hale getirilmesi mümkün olacaktır.
 - Muafiyet rejiminin hukuki belirliliğini arttırmayı ve “kendi kendine değerlendirme” yönteminin netleştirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca birleşme ve devralma işlemlerinin incelenmesine ilişkin olarak yapılan düzenlemeyle, Avrupa Birliği mevzuatıyla da uyumlu olan etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması testine geçilerek, birleşme ve devralma işlemlerinin ortaya çıkaracağı tek taraflı etkilerin ve iş birliği etkilerinin daha sağlıklı değerlendirilebilmesi mümkün kılınmaktadır.
 - Rekabet ihlallerine ilişkin delillerin elde edilmesinde en önemli yetkilerden olan yerinde inceleme yetkisinin kapsamı daha da netleştirilmektedir.
 - Avrupa Birliği mevzuatındaki rekabeti kayda değer ölçüde sınırlamayan (de minimis) uygulamasında yapılan düzenlemeyle, pazar payı ve ciro gibi kıstaslar göz önüne alınarak belirlenecek eşiklerin aşılmadığı anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarının soruşturma konusu yapılmaması mümkün kılınmaktadır.
 - Ayrıca Kanunda taahhüt ve uzlaşma müesseseleri de tanımlanmakta ve idari işleyişe ilişkin bazı düzenlemelere de yer verilmektedir.
- **Suç Mağdurlarının Desteklenmesi Düzenlemesi:** 9 Haziran tarih ve 63 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile suç mağdurlarının desteklenmesine ve sağlanacak hizmet ve yardımlara ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.
 - Kırılgan grup ve mağdurlara yönelik olarak verilecek destekler, uygulanacak yardımlara dair temel ilke ve düzenlemeler, verilecek rehberlik hizmetleri, kamu kurumlarının desteklerinden öncelikli yararlandırma ve bu hizmetleri sunmak üzere ihdas edilen kadrolar ile yeni kurulan Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Daire Başkanlığı ile ilgili usul ve esaslar belirlenmiştir.
- **Devlet Teşkilatında Değişiklikler:** Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile **Çevre ve Şehircilik ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlıklarının** teşkilatına ilişkin bazı yönetsel değişiklikler yapılmıştır.

Tax & International Advisory

- 9 Haziran tarih ve 64 numaralı Kararname ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü ihdas edilmiş, milli emlak denetmenleri ile daha önce milli emlak kontrolörü olan uzmanların Çevre ve Şehircilik Bakanlığında müfettiş olarak atanmaları konusunda düzenlemeler yapılmıştır.
- Ayrıca Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlı olan Yüksek Fen Kurulu Başkanlığına “yapım işlerinde kullanılacak yerli malzemeleri ve üreticilerini destekleyici tedbirleri alma” görevi verilmiştir.
- Yüksek Fen Kurulunun 17 üyesinden bir tanesinin hukukçu olması zorunluğu getirilmiştir. Ayrıca Yüksek Fen Kurulunun çalışma usul ve esaslarını düzenleyen bir mevzuat yayımlanmıştır.
- **Özel Üniversitelerde Özet Teminat Hesabı:** Öğrencilerin bazı hallerde hak kaybını önlemek amacıyla özel bir Teminat Hesabı düzenlemesine yönelik Yönetmelik hazırlanmıştır.
 - Bu Yönetmelik Vakıf yükseköğretim kurumlarının, faaliyet izinlerinin geçici olarak durdurulması veya kaldırılması halinde öğrencilerinin eğitimlerinin tamamlanması amacıyla her yıl, öğrenci gelirlerinin toplamından %2 oranında kesilecek kaynağın bir kamu mevduat veya katılım bankasında açılacak hesaba aktarılması suretiyle işletilmesi, izlenmesi ve denetimi ile ilgili hususları belirlemektedir.
 - Söz konusu %2’lik tutar teminat olarak idare edilen bir hesap olup bu nedenle gider olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.
 - Teminata aktarım, cari yıldaki öğrenci sayısı * eğitim ücreti tutarına ulaşıncaya kadar devam eder.
 - Teminat hesapları her yıl Eylül ayı sonuna kadar incelenir, denetlenir ve sonuçları teminat hesabı izleme raporu ile sunulur.
 - Teminat hesabı amaca uygun olarak nemalandırılarak yüksek öğretim kurumunun mütevelli heyeti tarafından idare edilir.
 - Teminat hesapları hem Hazine ve Maliye Bakanlığı ve hem de Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrı ayrı izlenir.

Yasal Dayanak

Yüksek Öğretim Kanunu Ek Madde 42 – (Ek:15/4/2020-7243/17 md.) Vakıf yükseköğretim kurumları, her yıl, öğrenci gelirleri toplamının %2’sini bir kamu bankasında kendi adına açılan vadeli bir hesaba söz konusu vakıf yükseköğretim kurumunun faaliyet izninin geçici olarak durdurulması veya kaldırılması halinde öğrencilerinin eğitimlerinin tamamlanması amacıyla teminat kaynağı olarak aktarır. Düzenli olarak aktarılacak ödemelerin toplamı, ilgili vakıf yükseköğretim kurumunda kayıtlı tüm öğrencilerin mezun olabilmeleri için gerekli eğitim ücretine ulaştığında aktarım durdurulur. Bu hesap, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu tarafından izlenir ve ilgili vakıf yükseköğretim kurumunun faaliyet izninin geçici olarak durdurulması veya kaldırılması halinde hesapta biriken tutar, öğrencilerin eğitimlerinin tamamlanması dışındaki başkaca amaçlar için kullanılamaz. Faaliyet izni geçici olarak durdurulan veya kaldırılan vakıf yükseköğretim kurumları ve alacaklılar, söz konusu hesapta biriken kaynak üzerinde hiçbir hak talep edemez. Teminat kaynağı olarak yatırılan bu hesabın işleyişine dair usul ve esaslar ile uygulaması, izlenmesi ve diğer hususları Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Tax & International Advisory

- **Salgın Nedeniyle Sınıf Geçme, Uzaktan Eğitim ve Telafi:** Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinde çok önemli bir değişiklik yapılmış ve salgın gibi olağanüstü durumlarda okullara ara verme, sınıf geçme ve buna ilişkin öğrencilerinin başarı durumlarının değerlendirilmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.
 - 11 Haziran 2020 tarihli Resmî Gazetede yayımlanmış olan Yönetmelik değişikliği ile uzaktan eğitim yapılması, uzaktan eğitimde puanla değerlendirme yapılmaması, telafi eğitimlerinin planlanması ve üst sınıfa geçme konusunda değişiklikler yapılmıştır.
 - Buna göre sınıf tekrarı yaptırılacaklar hariç olmak üzere tüm öğrenciler bir üst sınıfa geçmiş sayılacaklardır.

Haziran ayının ilk yarısı ile ilgili diğer gelişmeleri de sizlere duyurmaya devam ediyor olacağız.

Bu bültende geçen herhangi bir konuyla ilgili sorularınız için danışmanlarımıza ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla,

İlker Ersoy & Bulut Bellet & Bahar Uçar

Tax & International Advisory | Taxia & Taxademy

Mecidiyeköy Mahallesi Şehit Ahmet Sok. Ada Residence No: 6-10/51, Kat: 3

34381 Şişli İstanbul Tel: +90 212 211 11 10

Ankara: Kent İş Merkezi, Mustafa Kemal Mahallesi, 2152 Cadde, No:2 Kat:9 Daire No:18

Çankaya/Ankara, 06510 Tel: +90 312 446 92 05

www.ia.com.tr

www.taxia.com.tr
